

Finci poročajo o silnih bojih pred Mannerheimovo čorto v Summa okraju

Finski bombniki bombardirajo mase ruske pehote, ki se, brez zaklonišč, greje ob taborskih ognjih. — Ognji nudijo ponoči letalcem izvrstno tarčo.

HELSINKI, 6. februarja. — Na tej fronti se vrši najhujše ortiljerijsko obstreljevanje in okraj je poln kotanj, ki so jih razrile ruske granate v mrzli zemlji. Finski bombniki so nocoj bombardirali masivne koncentracije ruske pehote, utorbene na različnih planjavah pred utrdbami Mannerheimove črte. Stotine ognjev, ki so goreli v ruskem taborišču, je služilo bombnikom kot tarča obstreljevanja. S to novo tehniko bombardiranja so pričeli Finci sinoči.

Finski kurirji poročajo, da so Rusi koncentrirali ogromno število svojega moštva v Summa sektoru, dvajset milj južno od mesta Viipuri, ki je še vedno v oblasti Fincev. Rusko vojaštvo pa nima tam nobenih zaklonišč, proti mrazu ter je bilo prisiljeno, prižgati ognje, ki so služili kot sijajna tarča finskim letalcem.

Ivan Poderžaj pravi, da njegova žena ni mrtva in da živi v Jugoslaviji

Kljub svojim ženitvam pravi, da je še vedno neoženjen. — Zdaj je na Ellis Islandu, odkoder bo deportiran v Evropo.

NEW YORK, 6. februarja. — Ivan Poderžaj, znani Slovenec in bivši kapitan v jugoslovanski armadi, čigar žena Agnes C. Tufverson je tako misteriozno izgubila pred šestimi leti, nakar so Poderžaja aretirali in zaprli, je izjavil danes časnikarjem, da se mu dajo oblasti Zedinjenih držav pisмено jamstvo, da ga ne bodo več nadlegovale, more tekom šestdesetih dni predstaviti obstem izginolo ženo.

Razgovor s časnikarji Poderžaja so obiskali včeraj časnikarji na Ellis Islandu, kamor je bil priveden s petdesetimi nadaljnjimi, ki jih bodo deportirali. Ko so ga časnikarji vprašali, kdaj bo odpotoval oziroma kdaj bo deportiran, je Poderžaj odgovoril, da sploh ne misli, da bo deportiran.

"Ves slučaj je namreč zelo kompliciran," je rekel Poderžaj časnikarjem. "Trditve, da sem umoril Agnes Tufversonovo, je bedasta. Saj sem komaj pred sedmimi meseci še slišal o nji. Ako se mi bo izplačalo, jo bom zopet produciral."

Pravi, da se ne čuti krivega. Poderžaj pravi, da ni zagrešil ničesar, niti ne bigamije, zaradi katere je bil pet let zaprt. Dejal je, da zdaj sploh ni oženjen.

S svojo prvo ženo, Marguerite to Suzano Ferrand se je oženil na nekem registracijskem uradu v Londonu. Ker pa je ona Francozinja, on pa Jugoslovian, in ker dalje francoske in jugoslovanske postave ne priznavajo angleških civilnih porok, je dejal, izhaja iz tega, da ž njo sploh ni bil oženjen.

Kljub temu, da ni oženjen, pa je bil vendar obsojen zaradi bigamije, pravi.

Zapletena zadeva "Zdaj sem samec," je dejal, "in šel bom spet nazaj v Pariz h gospe podimeni Ferrandovi, s katero pa se bom zdaj po vseh predpisih oženil. Moj brat je jezuit v Indiji. On naj bo poročil. Toda če bom to storil, bom bigamist v očeh cerkve, kajti z Miss Tufversonovo sem se poročil v cerkvi."

Poderžaj je slikal samega sebe kot galantnega viteza, ki je storil Miss Tufverson, korporacijski odvornici v Detroitu in New Yorku, uslugo, ker se je ž njo oženil.

Nemški nacisti smatrajo Coughlina za narodnega junaka

Laskavo priznanje Coughlinovim a k t ivnostim v nemškem nacijskem listu "Der Sturmer."

TOLEDO, O., 6. februarja. — Rev. Walton E. Cole, znani unitarski duhovnik v Toledu in neizprosni kritik župnika Coughlina, je nocoj tekom svojega govora po radu prečital tudi neko vest iz Julius Streicherjeve nacistične publikacije "Der Sturmer" (Napadnik ali udarnik), ki izhaja v Nuernbergu, v Nemčiji. Rev. Cole je v svojem govoru dejal, da Coughlin ne posnema samo nemških nacistov, temveč ga smatrajo nacisti v Nemčiji tudi za ameriškega narodnega junaka.

Omenjeni članek v časopisu "Der Sturmer," katerega je prečital Rev. Cole pred mikrofonom, slove: "Župnik Coughlin v Royal Oaku, v državi Michigan, ima pogum, javno razglasiti svoje prepričanje. In njegovo prepričanje je, da je narodni socializem na pravem potu. V svojih govorih po radiu in v svojih pridigah v cerkvi ostro nastopa proti židom, v katerih vidi nevarnost za vse ostalo nežidovsko človeštvo."

Nemški letalci v službi bi Sovjetske Rusije

Koliko je v poročilu resnice in koliko je laži? — Vest ni oficijelno potrjena.

LONDON, 6. februarja. — Daily Mail je prejel iz Stockholma poročila, da operirajo nemški letalci proti Fincem 120 ruskih letal, ki imajo svoje oporišče v Murmansku. Ta poročila naznanjajo, da prinašajo ta letala že mesec dni Rusom, ki se bore v finski provinci Pečamo, razne vojne potrebščine, v prvi vrsti municijo.

Dalje poročila poročevalec Daily Maila, da se prav zdaj pogaja nemški veliki admiral Erich Raeder z Rusijo za zamenjavo ene velike nemške križarke za petnaest ruskih podmornic. (Gornje poročilo, ki ni od nikjer oficijelno potrjeno, je prinesel newyorški dnevnik "New York Times").

REPATRIACIJA NEMCEV IZVRŠENA

KRAKOV, Poljska, 6. februarja. — Nemške oblasti so danes naznanile, da je bila izvršena repatriacija Nemcev, ki so prebivali v onem delu Poljske, katerega so zasedli Rusi. V 42 dneh se je preselilo od tam v Nemčijo in nemški del Poljske 180.000 Nemcev, ki so pripeljali s seboj 22.000 konj, 1.500 glav goveje živine in 12.000 vagonov svoje premošne lastnine.

Žalostna vest

Mrs. Rose Ule, 19311 Kildeer Ave., je dobila žalostno vest, da je v Cerknici pri Rakeku umrl njen oče Janez Znidaršič v starosti 74 let. Tam zapuša soprogo Marijo, sina Franka ter hčer Franco Harlauder v Ljubljani.

Tukaj v Clevelandu pa hčer Rose Ule. Pred tridesetimi leti je bil pokojni tukaj v Clevelandu ter se ga bo gotovo še marsikdo spominjal. Bodi mu ohranjen blag spomin.

ENO LETO JUGO-SLOVANSKE VLADE

BEOGRAD, 6. februarja. — Vlada premierja Cvetkovića je praznovala včeraj prvo obletnico svojega obstoja, katerega beleži jugoslovansko časopisje z obširnimi komentarji. Pričakuje se, da bo zdaj kmalu dozorela notranja politična kriza, vendar pa ni nobene bojazni, da bi ta kriza izzvala kake radikalne izpremembe v jugoslovanski vladi.

OBTOŽEVALEC NACISTOV

Na gornji sliki je kardinal August Hlond, primat Poljske, ki je te dni poročal v Rimu papežu o strahovladah, ki so jo uvedli nacisti v zasedeni Poljski. — Kakor znano, je bil kardinal Hlond pred vojakom leti na čeharističnem kongresu v Ljubljani, kjer je funkcioniral kot najvišji cerkveni dostojanstvenik.

Angleška vlada priporoča državljanom mrtvaški molk

Vlada je uvedla kampanjo proti šepetanju in raznašanju vesti, ki bi utegnile škodovati Angliji.

LONDON, 6. februarja. — J. Bull si je danes pritisnil kazen na ustnice in zašepetal cele deželi svoj svarihi "pst! ..."

Dočim je premier Chamberlain obvestil nižjo zbornico, da se baš sedaj ukrepa o možnosti smrtnih kazni za one, ki govore o važnih skrivnostih, katere utegnejo priti sovražniku na uho, so se na vseh javnih krajih Londona in ostale Anglije pojavili lepki, ki svariijo ljudi, naj molče in naj ne govore o skrivnostih, ki bi utegnile, ako se raznese škodovati Angliji.

Na postajah podružnice železnice so napisli: "Ohranite stvar pod svojim klobukom!" — "Neprevidna beseda utegne povzročiti izgubo vaših življenj." Antišepetna kampanja se je pričela, da se prepriča Hitlerju ugotovitev važnih skrivnosti. Na nekaterih plakatih je naslikan Hitler, ki napeto prisluškuje in napenja svoj sluh. Na drugih plakatih je zopet naslikana potapljačica se ladja, pod njo pa besedilo: "Neprevidne besede utegnejo povzročiti to, kar je upodobljeno na tej sliki."

Pogreb Ane Požun

Rajna Anna Požun je bila članica sledečih društev: sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Collinwoodske Slovence, št. 22 SDZ in Slovenske ženske zveze, št. 10. Pogreb se vrši ob 9. uri v četrtek v cerkvi na Holmes Ave. ter na sv. Pavla pokopališče.

Nervoznost v Angliji zaradi irskih teroristov

Dva obsojenca imata biti danes usmrčena. — Sinoči sta prejela v ječi zakramente za umirajoče.

LONDON, 7. februarja. — Pred jetnišnico v Birminghamu je močna policijska straža, ker sta v nji zaprta dva irska terorista, ki sta bila obsojena na smrt in ki imata biti danes ob devetih dopoldne obešena. Zgodaj zjutraj še ni bilo nobenega pomiloščenja od angleške vlade.

Obsojena sta Peter Barnes in James Richards, člana teroristične organizacije Irske republikske armade, ki izvaja svoj terorizem v znamenju bomb z razstreljevanjem angleških javnih poslopij. Po vsej Angliji je danes na straži tisoče policistov, ki pazijo, da se ne ponovi večerajšnji terorizem, ko so na številnih krajih eksplodirale bombe irskih teroristov. Obsojena moža, ki sta katoličana, sta prejela sinoči v ječi zakramente za umirajoče.

Policija straži tudi vse angleške ministre in ostale javne funkcionarje.

BIRMINGHAM, Anglija, 7. februarja. — Obsojena terorista Peter Barnes in James Richards, sta bila danes na dvorišču tukajšnje kaznilnice obešena, in to kljub apelum irske vlade, naj ju vlada Velike Britanije pomilosti. Omenjena irska terorista sta bila obsojena na smrt, ker sta dne 25. avgusta privezala bombo na neko kolo na glavni ulici kraja Coventry. Pri eksploziji te bombe je bilo ubitih pet, ranjenih pa nad petdeset oseb.

D. A. White kandidira proti županu Burtonu

Kandidiral bo na platformi, "da se ohrani sistem redne ustavne vlade in prepreči vlado enega moža."

NORWALK, O., 6. februarja. — Kongresnik Dudley A. White iz Norwalka je nocoj naznanil svojo kandidaturo za republikansko nominacijo za senatorja Zedinjenih držav. Izjavil je, da bo kandidiral na platformi, da se "ohrani naš sistem redne ustavne vlade pred svetovnim pritiskom diktatur in vlade enega samega človeka."

White, ki je sedaj že svoj drugi termin v kongresu, je bil stalni kritik Novega deala. Sodi se, da bo White eden glavnih in najnevarnejših tekmecev župana Burtona oziroma njegovi kandidaturi na republikanski listi za zvezni senat.

BROWDER JE BIL PORAZEN

NEW YORK, 6. februarja. — Earl Browder, ameriški komunistični voditelj, ki je bil obsojen na štiri leta ječe, toda se nahaja začasno še na svobodi, je bil porazen pri današnjih volitvah v 14. newyorškem distriktu, kjer je kandidiral za kongresnika Zedinjenih držav. Browder je bil tretji v volilni tekmi. Izvoljen je bil Michael Edelstein, tammany demokrat.

ZNIŽANJE STANOVANJSKIH CEN V HIŠAH WPA PROJEKTOV

Izseliti se bo moralo 731 rodbin, da naredijo prostor družinam z nižjimi dohodki.

ODREDBA BO STOPILA NEMUDOMA V VELJAVO

CLEVELAND, — Marc J. Grossman, predsednik Cleveland Metropolitan Housing Authority, je včeraj izjavil, da se bodo cene stanovanj v treh WPA stanovanjskih projektih znižale povprečno od \$2.50 do \$4 na stanovanju. Nova odredba stopi nemudoma v veljavo.

S to redukcijo se bo doseglo, da bodo mogle rodbine, katerih letni dohodki znašajo \$900, \$1.000 in \$1.100 živeti v teh hišah, ki so bile itak že prvotno namenjene zanje.

Nova klasifikacija stanovanj Nova klasifikacija stanovanj je sledeča: dvosobno stanovanje \$17.75. Stanovanje treh sob \$21.50. Stanovanje štirih sob \$23.25. Stanovanje, ki obstaja iz štirih in pol sobe \$23.50. Petosobno stanovanje \$24.50, in stanovanje šestih sob \$24.75. V tej ceni ni že vračunana tudi cena za gorkoto, razsvetljavo, refrigeratore (ledenice ter vročo in mrzlo vodo).

Povprečni mesečni stroški Grossman je izračunal, da znašajo stroški stanovanja, za katero je treba plačati \$22.50 na mesec, povprečno \$17.18 na mesec za utilitete (toploto, razsvetljavo, refrigeratorje in vodo), \$15.32 pa za stanovanje. Ta stanovanja so v Cedar-Central, Outhwaite in Lakeview Terrace projektih.

Oblasti bodo zdaj zahtevale od stotin rodbin, da se izsele iz stanovanj, v katerih so zdaj nastanjene, ker imajo te rodbine višje dohodke ter se bodo morale umakniti rodbinam z nižjimi dohodki. Vsega skupaj se bo moralo izseliti iz teh stanovanj 731 družin.

VELIKODUŠNI DAR SNPJ SLOVENSKEMU MUZEJU

Slovenska narodna podpora je prva narodna podpora organizacija v Ameriki, ki je nakazala v podporo Slovenskemu narodnemu muzeju svoto \$100.00. Za ta velikodušni dar se vodstvo Muzeja kot tudi celotni direktorij S. N. Doma najiskrenejše zahvaljuje. S. N. P. J. je ponovno dokazala, da je vedno prva med prvimi, kadar gre za koristno stvar naroda in tisto tudi dejansko podpre. Upamo, da bodo temu vzgledu sledile še ostale slovenske bratske organizacije in da po možnosti pomagajo razviti to prekoristno narodno ustanovo, Slovenski narodni muzej. Vsak možni prispevek bo hvalečno sprejet in se naj pošlje na Slovenski narodni dom 6411 St. Clair Ave., z naročilom, da se rabi v korist Muzeja. — Erazem Gorske, tajnik Prosvetnega kluba SND

KNJIŽEVNOST: CANKARJEV GLASNIK

Te dni je izšla sedma številka "Cankarjevega glasnika", za mesec februar, ki ima sledečo vsebino: Brez moke ni kruha (urednikov članek) — Ivan Molek: Izpoved Novega Američana. — Ivan Jontez: Melanholijski (pesem). — Anton Sular: Iz dežja pod kap. — Novakov slovar. Rastlinstvo in živalstvo. — Nekoliko spominov. — Žensko poglavje: Umetno hujšanje. — Preko Alaske v Sibirijo. — Tehnika zavarovanja. — L. J.: Ponovitve "Kralja na Betajnovi". Naš občni zbor. — E. K.: Julkina zmeta (povest, nadaljevanje).

Uredništvo in upravnništvo "Cankarjevega glasnika" je na 6411 St. Clair Ave. Cleveland, O. (v Slovenskem narodnem domu). Naročnina za Zedinjene države: na leto \$3.00, pol leta \$1.50, za 4 mesece \$1. posamezen zvezek 30 centov. Za inozemstvo \$4.00 na leto.

Revijo se lahko naroči tudi v uradu "Enakopravnosti" ter v trgovini: Josephine's Confectionery, 16213 Waterloo Rd., kjer dobite tudi posamezne številke.

Kratke vesti iz življenja in sveta

MOZ JE "OD MRTVIH VSTAL"

Los Angeles. — Neki mož se je oni dan vlegel na trato Civic Centra, kjer je zaspal. Toda kdo naj popiše njegovo začudenje, ko se je zbudil ter opazil poleg sebe zdravnika, bolničarje in nosilnico, s katero so ga hoteli pravkar prenesti na ambulanco. "Hej, kaj pa počenjate?" je ogorčeno zaklical ter se iztrgal iz rok zdravnika. Nato dostojanstveno vstal, si otrsel travo s obleke ter odšel, dočim so se poleg stoječi zopet pokrili. Malo prej so se namreč odkrili pred "dostojanstvom smrti".

TEŽKA KAZEN ZA ROPARJA

Danville, Ill. — John F. Waldon iz Chicaga, star 38 let, je bil obsojen zaradi nameravane gropa na Illinois Central vlak, na 50 let ječe in na \$20.000 globe. Sodnik je izjavil, da je Waldon eden najdesperatnejših zločincev Amerike.

SMRT "IDEALNEGA DELODAJALCA"

Ambler, Pa. — Tukaj so včeraj odprli oporoko Jamesa Harveyja Gravella, predsednika American Chemical Paint Co., ki si je stekel vzdevek "idealnega delodajalca," ker je imel navado, da je vsake božične praznike plačal vse dolgove svojih delavcev. V oporoki je zapustil vse svoje premoženje, ki je vredno nad tri milijone dolarjev, svojim petnajstim delavcem.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razpisu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.00
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.50; za 3 mesece.....\$2.00
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

IZ JULJSKE KRAJINE

Trst. — Izšel je odlok o zbiranju bakra. Po tem odloku so dolžni vsi državljani, ki posedujejo več kot 2 kg bakra, to prijaviti pristojnim občinskim oblastem, ki bodo zbirale ta baker proti primerni odkupnini. Izšla je tudi uredba, glasom katere mora vsak poedinec javiti oblastem, koliko železa in jekla je v njegovi posesti.

V Italiji je osnovana Generalna direkcija za rudniško in topilniško industrijo, katere naloga je, da deluje za povečanje proizvodnje v obstoječih podjetjih, za preiskovanje in odpiranje novih rudnikov.

Pod njeno upravo bo prišlo približno 4000 rudnikov in topilnic z okroglo 150,000 delavci: od tega odpade na železarsko in premogarsko industrijo približno 1000 podjetij s približno 100,000 delavci. Računajo, da je v vsa ta podjetja investirano kapitala približno 2 do 3 milijarde Lir.

Sežana. — Na zadnjem živinskem sejmu so prodajali mlade prašiče po 200 Lir. Kako neverjetno so cene poskočile je najboljše razvidno iz tega, da si lansko jesen dobil mladega prašiča že za 40 Lir.

Dva drzna vlom

Ilirska Bistrica. — O drznih vlomih in velikih tatvinah smo v našem mirnem trgu do sedaj brali le po časopisih, ali pa o njih izvedeli od ljudi, ki so prihajali iz večjih mest, posebno iz Trsta. Pri nas se kaj takega ni dogajalo, kvečjemu je zmanjkalo kje kaka kokoš, pa še to je imel na vesti kak nedomačin. Tako smo do sedaj mirno živeli v zavesti, da med nami ni tatov in se nam ni bati za svojo lastnino, najbrže pa se je začetkom decembra od neke priklatlila v naš kraj tolpa uzmovičev, proučila razmere in pričela drzno z delom. Presenetili so nas tatovi kar z dvema vlogi.

7. decembra so si za svoj posel izbrali doslej neznani zlikovci manufakturno veletrgovino tvrdke šket, ki ima svoj trgovski lokal na glavnem trgu. V pritličju so trgovski lokali, v prvem nadstropju pa ima lastnik stanovanje. Tatovi so vdrli na zelo spreten način na zadnji strani poslopja skozi zamreženo okno v pritličju. Delo so opravili z veliko previdnostjo in izvežbanostjo, kajti nobeden ni ničesar opazil, celo hudega psa čuvaja, ki ga ima lastnik priklenjenega na zadnji strani poslopja, so prevarili, da nevarnosti ni opazil. Po vsem tem sodeč, so morali biti na delu zelo izvežbani in izkušeni tatovi, ki niso bili prvi na takem poslu. Skozi tako odprto okno so z lahkoto prišli v trgovske prostore. Tam so pobrali ves denar iz registriranih blagajn, poleg tega pa odnesli tudi precej manufakturne blaga, tako da je tvrdka oškodovana za približno 10,000 Lir. Sreča je le, da zlikovci niso izsledili glavne blagajne, kjer je bilo shranjeno veliko denarja, in je ostala nedotaknjena.

Kljub temu, da so zlikovci morali računati na razburjenost in čuječnost ljudi radi opisanega vlom, so vendar še kaj naslednji dan z delom nadaljevali. To noč so pa vdrli v trgovino z mešanim blagom Josipa Hreščaka, ki ima svoj lokal ravno nasproti šketove trgovine na drugi strani trga. Pri svojem delu so bili še rafiniraniji. Prevrtali so namreč zid tik pod izloženim oknom v pritličju. Na srečo denarja niso iztaknili, ker ga je lastnik najbrže kam drugam spravil, odnesli so le nekaj malega blaga, tako da je škoda le neznatna, ter se jim delo ni splačalo. Orožnikom ni uspelo do sedaj najti nobene sledi za vlomile.

Urednikova pošta

Članstvu društva Kras,
št. 8 SDZ

Z željo, da bi se ustvarilo med našim članstvom malo več zanimanja za poset društvenih sej, smo na zadnji seji našega društva sklenili, da se prihodnje, to je februarjsko sejo napravi kar največ mogoče jedrnat in — kratko, — tako, da se ne bo mogel nobeden pritoževati, da je seja trajala predolgo. Takoj po seji se bo za članstvo vršila prosta zabava z brezplačnim prigrizkom in pijačo. Naše članstvo se pa prosi, da pomaga sodelovati z odborom in agilnim članstvom društva ter pokaže lojalnost do organizacije s tem, da se v čim večjem številu udeležijo te seje, katere se ob vršila v petek 9. februarja zvečer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Na svidenje!

Tajnik

Iz Euclida

Euclidski škrjančki mlajši smo si izvolili za leto 1940 sledeči odbor: preds. Frances Maurich; podpreds. Carl Smerdel; tajnica Lillian Jadrich; blagajnica Leona Krizman.

Stvar nam gre lepo naprej. — Pristopilo je več novih članov. Njim v počast bomo priredili dne 10. februarja po vajah "Valentine Party", toraj pazite, da boste prav gotovo navzoči ker mislim, da bo prav nekaj dobrega za pod zob.

Vsi novi člani pa pripeljite še vsak po enega, pa nas bo lepo število. In kdor se ni pri škrjančkih naj prav gotovo pride v soboto in ostane med nami.

Za publicistični odbor

Violet Vogrin

Kako prisegajo vojaki

Vojaške prisegel se v različnih državah zelo razlikujejo, vsaj po besedah, če ne po smislu. Angleški vojak pravi ob sprejemu v armado:

"Prisegam v imenu Boga Vse-močnega, da bom pokoren in zvest podložnik Njegovega Velikanstva kralja Jurija VI., njegovih dedičev in naslednikov in da bom kot vojak, ki izpolnjuje zvesto svoje dolžnosti, vedno pošteno in vestno ravnal, nadalje da bom Njegovo Velikanstvo, njegove dediče in naslednike, čast in krono branil zoper vse sovražnike ter da bom izvrševal vsa povelja Njegovoga Velikanstva, njegovih dedičev in naslednikov, častnikov in vseh

drugih predstojnikov. Tako mi Bog pomagaj."

Z malo drugačnimi besedami zatrjuje nemški vojak svojo pokorščino: "Prisegam pri Bogu to sveto prisego, da bom brezpogojno pokoren vodji nemškega rajha in ljudstva, Adolfu Hitlerju, vrhovnemu poveljniku oborožene sile in da hočem biti kot pogumen vojak pripravljen, da za to prisego vsak trenutek zastavim svoje življenje."

Krajša je prisega holandskega rekruta: "Prisegam zvestobo kraljici, poslušnost zakonom in podrejenost vojaški disciplini — Bog mi pomagaj!"

Italijanski novinci prisegajo takole: "Prisegam zvestobo kralju in cesarju ter njegovim kraljevskim naslednikom, nadalje da bom iskreno izvrševal državne zakone in da bom dolžnosti vojaškega stanu skupno v dobrobit kralja in domovine pokorno in vestno izpolnjeval."

Malo neobičajno formulo prisegel si je izmislila Finska za svoje vojake. Ta prisega pravi med drugim: "Če bi kakorkoli zvedel, da se nekaj pripravlja, kar stremi za tem, da bi razpihalo kakšno revolucijo ali spremembo kakšne vladne oblike ali deželne ustave, tedaj bom o tem takoj poročal. Nikoli ne bom ravnal proti mojim službenim dolžnostim, niti iz razlogov sorodstva ali svaštva ali prijateljstva ali ljubosumja ali strahu in tudi ne zavoljo kakšnih darov..."

Sovjetska Rusija si hoče vojake privezati spet s to formulo: "Prisegam, da bom s častjo izvrševal svoje dolžnosti. Prisegam stalno in trdno pokorščino in izpolnjevanje povelj voditeljev države delavcev in kmetov." Zanimivo je, da ena najbolj militarističnih držav, Francija, sploh ne pozna zaprisege novincev. Tam zberejo mlade vojake in visok častnik jim spregovori o vojaških dolžnostih. Svečanost se zaključuje z marseljezo.

Ta način menda bolj drži. V Spaniji pa je stopilo simbolično dejanje na mesto prejšnje prisegel kralju: novi vojaki korakajo pod dvema prekrizanimi zastavama, ki jih držita dva častnika. Izmed neevropskih držav si je Japonska izmislila najenostavnejši način prisegel: vsak rekrut se podpiše pod listino, ki našteva vse vojaške dolžnosti.

Pomen Finske za Rusijo

Bivši francoski minister za zrakoplovstvo Pierre Cot objavlja v pariškem dnevniku "L'Oeuvre" članek, ki je zbudil po vsem svetu velikansko pozornost.

Med drugim pravi:

"Južna Finska z Aalandskimi otoki je ovira ruskega razvoja in vpliva na Baltiku. Neki nemški vojaški list je lani zapisal, da ima Rusija v Baltičkem morju veliko mornarico, toda zelo malo obale. Če se Rusiji po sporazumu z baltičskimi državami posreči dobiti na svojo stran še Finsko, bo s tem postala nesporna gospodarica v Baltiku. To bi istčasno pomenilo, da je popolnoma zavarovala Leningrad in Kronštad ter se ji ni več treba bati za usodo teh dveh mest tudi od strani Nemčije.

To bi nadalje pomenilo, da bi Rusija lahko kontrolirala nemške luke, ki jih zdaj ne more kontrolirati Anglija. Po svoji volji bi Rusija lahko dovolila Nemčiji morskota ali pa jih zaprla. Dobila bi s tem tudi nadzorstvo nad izvozom rud iz Švedske in Norveške. Rusija bi torej napram Nemčiji dosegla strateško pozicijo prvega reda.

Če bi Rusija zavzela severno Finsko, bi postala gospodarica vsega ozemlja tja do Severnega

rt. Nič je ne bi moglo ustaviti, da si osvoji še pristanišča na skrajnem severu Norveške.

Ker vlada v teh krajih topli Zalivski tok in so te luke proste ledu, bi dobila Rusija izhod na prosto morje. S tem bi dobila v roke veliko trgovsko pot v Evropo, Afriko in Ameriko, v cel svet, kar bi pomenilo velik udarec za Anglijo."

Rokoborba

Bobby Burns se bo danes boril s Frankom Taylorjem v Central Armory. Nastopili bodo tudi Von Schacht in Harry Kent; Leo Walick in Morris Shapiro; Olaf Olson in Olaf Swenson; Bobbie Robert in Karl Zybisko. Vstopnina za današnjo predstavo je 25c, ako pridete po vstopnice pred 7. uro nočjo.

NEMIRNA ZEMLJA

Otoško cesarstvo Japonsko obiskuje sicer zelo mnogo potresov, a vendar ni to dežela ki bi bila na zemlji najbolj nemirna. Največ potresov in tudi najkatastrofalnejši se dogajajo že nekoliko stoletij v Čileju. V Čileju je zemlja, lahko bi rekli, v neprestanem gibanju, le kratki so odmori, ko je zemlja tam mirna.

V zadnjih treh letih so v Santiagu zabeležili 134 potresov, v provinci Cocombo pa 150. Posebno uničujoči so bili potresi v Čileju v 19. stoletju. Takrat je poleg drugih mest izginilo s površja tudi glavno mesto.

Najbolj južno čilensko mesto Arica je potres od l. 1605. popolnoma razdejal že šestkrat. To gotovo najbolj nemirno mesto na svetu obdaja nič manj nego 40 ognjenikov, izmed katerih jih 16 stalno deluje. Leta 1877 je potres popolnoma razdejal mesto Mezillones, ki ga odtlej niso več obnovili.

290 UR NA DREVESU

Ameriški rekorderji so dobili močnega tekmeča v Madžaru Viktorju Anti. Kakor poročajo iz Budimpešte, se ponša s tem in si daje v časnikih opisovati, da je predsedel 290 ur zapored na nekem drevesu. Ameriškega šampiona v tem področju je hudo potolkel, kajti ta je zmogel samo 172 ur. To pa ni edini rekord, na katerega je Anta ponosen. Uspelo mu je tudi, da je z voznim kolesom tekel 17 km daleč, de je poje del v enem obroku 39 surovih krompirjev, da je ležal 21 dni v neki cementni cevi in da je gumasto žogo 14,000-krat zapored vrge l v zrak ter jo ujel. Z vsemi temi dejanji je potolkel dosedanje rekorde ameriških šampionov v poedinih področjih.

ŠKRAT

Učitelj: "Kdo se ne veseli vrtna izgubljenega sina?"
Jožek: "Pitano tele."

Soseda A: "Povejte mi, ali mate na vrtu nobenega sadu?"

Soseda B: "Ni treba, sem dan sama na vrtu."

Zdravnik: "Zakaj pa se koplje več, kakor sem priporočal?"

Bolnik: "Ne morem, gospe, zdravnik, to terja preveč."

Zdravnik: "Nesmisel! Ne morete minut kopeli vendar ni zamudno."

Bolnik: "Kaj, nekoliko minut? Celo polovico ure se moram vsakokrat čohati, da spravim snago s sebe."

Gospod: "Po treh mesecih, koga že ločeni? No, vas pa mož res ni nosil na rokah."
Gospa: "O pač! Takrat, ko je vrge l iz hiše."

Gašper sedi zraven gospe. Na mizo prineso gospe postavijo prav pred Gašperja. "Glej," se razveseli Gašper, je velik prijatelj dobre jedi, "zdaj pa sedim zraven gospe."

Gospodinja ga pogleda in ko užaljeno. Gašperju se da da ga je polomil, zato zaječi: "Oprostite, milostiva, mislil sem, tisto na mizi!"

DEJANSKI PATRIOTIZEM

Neki anonimen Francoski poslal francoskemu ministru sedniku Daladieru milijon frankov kot dar za fond narodne obrambe.

Zakrajsek Funera

Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

DRUGA NEMŠKA "BELA KNJIGA"

Zunanje ministrstvo v Berlinu je izdalo drugo nemško "belo knjigo" z naslovom "Dokumenti k predzgodovini vojne". Prva "bela knjiga" je bila objavljena že konec septembra. Vsebovala je predvsem listine o zadnjem razvoju nemško-poljske krize, dočim se ostalih mednarodnih dogodkov ni obširneje dotikala. Sedanja druga knjiga je mnogo obširnejša in prinaša na 344 straneh velikega formata blizu 500 dokumentov, po večini naročila in sporočila zunanjega ministrstva nemškim diplomatskim zastopnikom v inozemstvu, poročila teh zastopnikov ministrstvu, zabeležke nemških diplomatov o razgovorih s predstavniki drugih držav ter odlomke iz izjav in govorov odgovornih državnikov.

Uvod v knjigo je napisal zunanji minister Ribbentrop, ki pravi da je namen knjige poboti, "kako je prišlo do sedanjih borbe in kje je iskati njene zadnje vzroke." Objavljeni uradni dokumenti naj dokažejo, da je bila "izključno in edino Anglija ona, ki je vojno zakrivila in jo hotela, da bi uničila Nemčijo."

Knjiga vsebuje dokumente nazaj do leta 1933, ko je prišel narodni socializem do oblasti, in deloma še v prejšnjo dobo, vendar se večina dokumentov nanaša na leto 1938 in 1939. Prvo poglavje vsebuje dokumente o razvoju nemško-poljskih odnošajev od vojne dalje, drugo poglavje dokumente o razvoju odnošajev med Nemčijo in Anglijo ter v tej zvezi tudi nekatere listine in zapiske o češko-slovaški krizi. Tretje poglavje je posvečeno razvoju nemških odnošajev do osedov in vsebuje zlasti za-

devne odlomke iz govorov kancelarja Hitlerja, poleg drugega tudi njegovo izjavo o nedotakljivosti nemško-jugoslovske meje. Četrto poglavje govori zopet o poljski krizi in posebej še o odnošajih med Poljsko in Anglijo. Med drugim vsebuje tudi zabeležke o zadnjih stikih predstavnikov nemške vlade z angleškim in francoskim veleposlanikom ter besedilo angleškega in francoskega ultimata in zadnjega Mussolinijevega posredovalnega predloga.

ANTON GRDINA IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
Prvo v naselbinah. Prvo v podružnicah. Prvo se danes v vseh ozirih v postrežbi, bilo v trgovinah za pohištvo, kakor tudi v pogrebništvu.

Prodajalne na: 6019 St. Clair Ave. in
15303 Waterloo Rd.

Pogrebni zavod 1053 E. 62 Street. Glavni
telefon: HENDERSON 2088

SVETEK FUNERAL HOME

KAR ON ZELI

Mi ne zahtevamo, da nas družina pokliče edinele v upi. Mi radevolje priznamo v javnosti, da naša postrežba stane toliko, kolikor kdo želi plačati, toda mnogokrat nas kličejo družine, ki želijo plačati višjo ceno, ker jim je znana kvaliteta naše postrežbe. TU PLACA VSAR, KOLIKOR ZELI, NIG VEC.

478 EAST 152nd ST. KENMORE 2016

Milionarji stradajo

Vtisi švicarskega trgovca s potovanja

Neki švicarski trgovec, ki je v zadnjem času poslovno potoval po Nemčiji, priobčuje svoje vtise s tega potovanja in pravi: Na tem potovanju sem doživel, da so milijonarji, ki jim primanjkuje najpotrebnejših živil. V prepletem podeželskem dvorcu ob Renu, ki ga obdaja ogromen park in v katerem govori vsaka soba o visoki kulturi, me je sprejel lastnik, starejši veletrgovec, ki je znan kot zelo bogat. Boleha na želodcu. Navzlic intervenciji njegovega zdravnika ne more tedensko dobiti več nego eno jajce. Zdravnik se je oglašal pri oblasti za dodatno racijo 50 g masla na teden. To prošnjo so odbili in namesto masla so predlagali tedensko racijo 50 g kvasne masti. "Kaj naj počnem pri svojem bolnem želodcu s kvasno mastjo," me je vprašal ubogi bogataš. Še ko sem se posluževal, me je malo zadržal in dejal: "Poglejte moja vrtna lica! Kaj se bo!" To je bil milijonar!

Če vstanem od mize, piše švicar dalje, imajo občutek, da imajo v želodcu prgišče zagovine. Primanjkuje pred vsem dobre masline in krepkih, rednih jedi. Po dveh mesecih vojne je položaj v Nemčiji, kar se tiče prehrane, kakor l. 1916., torej po dveh letih vojne. Pri zajtrku v hotelu je hotel neki trgovec prijatelja s pomočjo svojih živilskih kart naročiti nekaj masla in sira. "Zadovoljiti se morate z mezo," je dejal natak. "Morda bi pa dobil jajce," je vprašal prijatelj. "To pa se celo ne prija v postev," se je glasil odgovor.

Slisati pa je, da je preskrba vajakov bogata. V resnici so videti dobro hranjeni. Režim ve, da mora te ljudi dobro oskrbovati in jih držati v dobrem razpoloženju. Podoba je, da so zaloge za ta namen znatne.

Ce si z več Nemci skupaj, je na videz vse v redu, če pa govoriš z njimi posamič je malo drugače. V splošnem pa nemško ljudstvo ne misli ali pa zelo naivno. Opaziti je, da v nasprotju s prejšnjim časom zelo malo govori o Italiji. V zasebnih razgovorih ti ta ali oni pove, da v to zvezo nikoli ni prav verjel. Pač pa stavijo trenutno vse na rusko karto. Naivni meščani, ki ga je obdelala propaganda, vidi v Rusiji čudežni rog, ki trosi sedaj svoj blagoslov na Nemčijo. "Ljudje ne mislijo na to, da Stalin nicesar ne daruje in da bi bil treba premagati gore ovir, preden bi prišla iz Rusije učinkovita pomoč."

Propaganda se naperja posebno srdito proti Angležem in če bi ji verjel, bi moral meniti, da jim prede že trda. Nasprotno ugotovimo Francoze z očitno vzdržnostjo. Najrajši bi Francozi dopovedali, naj bi ne potanila iz ognja. Večina Nemcev ki so ga zavzeli Angleži in Francozi ob začetku pohoda na Poljsko, še danes se vprašujejo, "ali je bilo kaj takšnega potrebno."

Zaprta v podmornici

Ljubosumnost je rodila neumnost

Južna Amerika je polna ne navadnih dogodiljaev, posebno takšnih, ki temeljijo na kakšni srčni zadevi. Tako nore zgodbe, kakršno je povzročil Jack Finsen, pa tudi tam še ni bilo.

Ze nekoliko dni se je mladi, zelo bogati Američan Jack Finsen mudil v Rio. Tam mu ni nič posebno ugajalo. Zdelo se mu je, da so vse napete zgodbe o lepih južnoameriških ženskah velika prevara. Saj jih ni bilo nikjer videti, kvečjemu na velikem daljavo, za balkoni in mrežami.

Tako je premišljeval nekega večera v nekom nočnem lokalu, ko je vstopila zelo mična, mlada dama. Bila je najlepša Evina hči, kar jih je Jack kdaj srečal. Sedla je med častiljivega starega gospoda in enako častljivo staro damo. Ko je Jack previdno povprašal, kdo je ta angel, so mu odgovorili: "Šarlota Relvas, hči najimovitejšega trgovca s kavo v Braziliji."

Tam v Braziliji so predpisi, če se hoče seznaniti z mlado damo, kakor v Južni Ameriki sploh, zelo strogi. Jack Finsen ne bi jih mogel prestopiti, kot tujec še celo ne. Zato si je izbral drugo pot. Naslednji dan je svojemu idealu poslal ogromen šopek cvetlic — brez vsake kartice. Šel je dejal sam: "Američan jih pošilja!" in je izginil. Vsak dan, včasih tudi dvakrat na dan je potem lepe Šarlote dobivala cvetlice.

Ker ni vedela, kdo je pošiljal, je bila seveda zelo radovedna. Preko svojega brata je uredila, kakor je v Braziliji navada, zvezo s tujcem. Potem ko se je Jack razgovoril s starši in potem ko se je uradno sestal z lepo mladenko, sta se poročila. Jack Finsen je bil ponosen na svojo osvojitve, morda celo malo preponosen. Iz tega ponosa je nastala namreč ljubosumnost, ljubosumnost, ki ni poznala nobenih mej.

Z vlado je napravil Jack ne navadno kupčijo. Kupil je od nje neko podmornico, ki je bila naseljena in so jo hoteli prodati. Med tem ko je bil z mlado ženo na poročnem potovanju, so mu podmornico popravili. Sprva je mislil na to, da bi si jo uredil kot nekakšno jahto za razvedrilo. Ko pa je opazil občudujoče oči drugih moških na svoji ženi, je vzplamenela njegova ljubosumnost in v glavo mu je šinila nova misel: če bi svojo ženo spravil na podmornico, bi je drugi moški ne mogli več občudovati. Če bi kdaj stopil s podmornice, bi jo lahko spravil pod vodo. Vse to zveni malo znorelo, toda ljubosumni možgani so sposobni še vse drugačnih misli.

Kar si je izmisli, je kmalu uresničil. Njegovo ženo sta strahili dve zamorki, a posadka je bila sestavljena iz starih mornarjev, ki so morali priseči najstrožji molk. Nesrečna Šarlota, ki se je poročila s severnim Američanom, da bi ušla ljubosumnosti kakšnega južnega Američana, je kmalu opazila, da je na podmornici samo ujetnica. Samo če je bil nje mož navzoč, se je lahko sprehodila po palubi.

Ob neki takšni priliki ji je uspelo, da je neopazno spustila v morje steklenico s pozivom policiji, naj ji pride na pomoč. Neki ribič je našel to steklenico, a ni znal brati. Ker je mislil, da gre za sporočilo kakšnih ponesrečenih mornarjev, je steklenico odnesel na policijo. Policija sprva ni hotela verjeti, da je res, kar je brala na listku v steklenici. Vendar je naročila obalni straži, naj se za stvar pozanimajo. Tako so ujetnico na podmornici našli in jo osvobodili. Lahko bi tožila svojega moža, da bi ga kaznovali, zahtevala pa je samo ločitev zakona, kar je bilo za Jacka sicer dovolj huda, a za služena kazen. In čeprav je v Rio drugače težko doseči ločitev zakona, v tem primeru je šla stvar gladko. Jacka je pokopala baš njegova premetena ljubosumnost.

Sonce se bo pomladilo

Čudovito je, da žari naše sonce navzlic svoji starosti — saj ga cenijo na 70 milijonov let — še vedno tako kakor v pravih časih. Od svojega začetka oddaja vsak dan nepojmljivo velike množine toplote, ne da bi njegova žarilna sposobnost zavoljo tega vidno nazadovala. Po naziranjih švedskega astrofizika dr. Zeipela iz Upsale je to mogoče zavoljo tega, ker je pred mnogimi milijoni let doživel popuščajočo silo znova podžgala.

Zeipelova teorija se naslanja na znanstveno izkustvo, da doživljajo vse vroče zvezde s presnovno energijo v svoji notranjosti pomlajevalni proces, pri čemer dosežejo neko stanje, ko pričnejo prvine v njih razpadati z največjo silo. Pri teh izbruhih energije nastajajo nove vmesne stopnje radioaktivnih prvin pogostoma v večji meri nego pred izbruhom.

Tudi pri našem soncu, ki spada med vroče zvezde — tem

peraturo v njegovem središču cenijo na kakšnih 30 milijonov stopinj — mora biti nekaj podobnega. Nelžrpen vir sile ostaja z energijami, ki se sprasčajo pri razpadanju atomov. Radioaktivni elementi, ki jih poznamo na zemlji, pa bi seveda ne zadostovali za nadomeščanje žarilnih izgub. Sonce, ki bi bilo iz čistega radija, bi izžarevalo sicer znatno več energije, a živelo bi le kratek čas, kajti radij izgubi, kakor znano, v 1500 letih polovico svoje energije. Sonce iz radija bi obstajalo tedaj le nekoliko tisoč let. Nasprotno bi moglo sonce iz urana obstati dovolj dolgo, a izžarevalo bi komaj polovico toliko energije kakor pravo sonce. Izžarevanje našega sonca pa je tako mogočno, da bi navzlic ogromni razdalji 150 milijonov kilometrov v nekoliko trenutkih poginilo vse življenje na zemlji, če bi te ne obdajal zaščitni plašč.

Od kod jemlje sonce torej te velikanske količine energije? V njegovi masi morajo biti po vsej priliki še težje prvine, nego so tiste, ki jih poznamo na zemlji kot najtežje. To so prvine, ki se zavoljo svoje visoke atomske teže osredotočujejo v sončnem jedru, medtem ko nam sončni spektrum izdaja samo lažje razpadne proizvode sončne površine. Naša zemlja izvirja iz zunanje plasti sonca, zato tistih težjih prvin ne vsebuje.

Po Zeipelovi podmeni atomski razpad teh hipotetskih prvin ni stvar, ki bi potekala enakomerno, temveč na neki stopnji doseže točko, ko se preobrne in tedaj izžve sproščena energija pomlajevalni proces.

Po mnenju dr. Zeipela je sonce zadnje takšno spremembo imelo pred kakšnimi 350 milijoni let in ni izključeno, da se bo ponovila. Sonce je začelo odda-

jati več svetlobe in toplote, zemlja se je zaradi tega razcvela k novemu življenju. V živalskem in rastlinskem svetu se je pojavila bohotna rast in množitev, kajti pomlajeno sonce je ustvarilo ugodne življenjske pogoje. Mogočni skladi črne premoga so znaki tiste dobe.

Zeipelova teorija bi bila verjetna zavoljo tega, ker so na nebu že pogostoma opazovali pojav "novih zvezd." To velja n. pr. za novo zvezdo v Kasiopeji, ki je bila začasno svetlejša od najsvetlejših stalnic, Sirija, in jo je bilo videti celo podnevi. Dalje je omeniti novo zvezdo v Perzeju, ki je ob svoji zažaritvi leta 1901 zbudila veliko pozornost in je v najkrajšem času dosegla svetlost zvezde prvega reda, nakar se je zavila v mogočno megleno maso.

Vsako leto odkrijejo povprečno deset takšnih zvezd, ki zažarijo z novim bleskom in tako lahko domnevamo, da gre za splošen pojav v zgodovini zvezd za pomladitev, ki je določena vsaki zvezdi v teku milijonov let. Kar se tiče našega sonca je vsekako zanimivo, da se je njegova žarilna sila v zadnjih desetletjih povečala.

Diagnoza iz las

Zdravnik, ki je v ženevski družbi užival velik ugled in je imel velike uspehe kot čudežni doktor, se je izkazal za navadnega ponarejevalca in sleparja. Lažni zdravnik, po imenu Georges Baier, je dve leti nemoteno izvrševal svojo prakso. Bolniki so prihajali k njemu od blizu in oddaleč, čeprav ni bil baš poceni. Najkrajša konzultacija je veljala pri njem 15 in več švicarskih frankov.

Mož, ki mu očitajo danes ce-

lo vrsto smrtnih primerov, je bil dobro založen z najrazličnejšimi francoskimi in drugimi medicinskimi diplomami, ki si jih je sam izdelal. Ščasoma si je razvil cel moderni obrat. Dežal je z vsakovrstnimi električnimi aparati, transformatorji, motorji, prisluskovalnimi pripravami, nihali in drugimi aparaturnami, ki jih je izumil sam. Njegova specialiteta pa so bile najrazličnejše analize s pomočjo las.

Vsakemu bolniku in bolnici je vzel šop las, da bi po njih, kakor je sam izjavljal, določil pravo bolezen in potrebne leke. Kot leke pa je pacientom zapisoval najbolj neverjetne želiščne vode in poleg navadne oslajene vode ter vsakovrstnih skrivnostnih homeopatskih in drugih pripomočkov. Policija je zaplenila celo skladišče takih

lekov in celo zalogo fantazijskih aparaturn.

Baier ni pri zaslišanju nicesar utajil, mnogo njegovih pacientov se je kakor sploh v podobnih primerih izjavilo zanj in so ga navzlic nedvomnim primerom, začasno izpustili iz zapora.

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out Acids and poisonous wastes from your blood is thru a million tiny, delicate Kidney tubes or filters, but beware of cheap, drastic, irritating drugs. If functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Leg Pains, Backache, Grains Under Eyes, Headaches, Rheumatic Pains, Acidities, Burning, Smarting or Itching, don't take chances. Get the Doctor's guaranteed prescription called Cystex (Sias-Tex). Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality, and is guaranteed to fix you up in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 5c a day at drugists and the guarantee protects you.

AMERICA'S LEADER AT 4 for 10¢

PROBAC BLADES

MURINE FOR YOUR EYES

Ciste, sveže, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očista, in lajša ter je osvežuje in neškodljiv. Knjige Eye Care all Eye Beauty posiljene brezplačno na zahtevo.

Murine Co., Dpt. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN... AND IT STAYS BRIGHT!

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVije POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

The 7 Kraft Cheese Spreads

now in new-design Swankyswig glasses!

Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

NO EXTRA COST FOR VITAMIN A (CAROTENE)

SMITH BROS. COUGH DROPS (BLACK OR MENTHOL—5¢)

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you—

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "off-line" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

NOW—VELVEETA IN A MONEY-SAVING 2 LB. LOAF!

KRAFT VELVEETA THE DELICIOUS CHEESE FOOD

The delicious cheese food DIGESTIBLE AS MILK ITSELF

JOHN KNITTEL:

62

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Le redki izmed njih so poznali Antona Jakoba. In on! Ali ni bilo res smešno, da jih je vse skupaj navadno tako malo cenil? Pogosto se je prepiral z njimi in zaničeval jih je v neki meri. Čemu so ga izgrebli? Počemu ta divja razvednost zaradi strupa? Čemu so ga posadili na to klop in uprizorili izredno zamotano preiskavo, ki se je sukala vedno le okoli nje in njenih dejanj? Ali se je mar ona brigala, kaj je počel katerikoli izmed teh ljudi? Če bi se drug drugega poklali, zastrupili, podavili in pobili, če bi prelivali drug drugega kri kakor vodo, kaj bi jo brigalo? V njeno srce se je povrnili oni staroznani občutek zaničevanja do vseh teh ljudi. Vedela je, da je ne bi nikdar dobili žive, nikdar privlekli v to sodno dvorano, če ne bi ljubila Gottfrieda. Toda ali niso lovili ljudje tudi levov in tigrov, da bi jih zapirali v kletke in strmeli vanje?

"Ostala bom, kar sem, pa naj se zgodi, kar hoče," je pomislila Tereza nazadnje sama pri sebi. Zbrala je vse svoje sile, vzvračala se je, ponosno dvignila glavo kvišku in gledala sodišče s stroгим dostojanstvom, ki je naglo pokazalo vsem prisotnim njeno kljubovalnost in zaničevanje.

Državni pravdnik je ujel njen pogled in zvit smehljaj mu je zdrknil preko obraza. Tereza pa je tega, kakor vsakega drugega sovražnika ignorirala.

Sodišču so prebrali nekoliko dolgo obtožnico. Vse življenje Gottfrieda in Tereze je bilo razgrnjeno pred porotniki. Razprostrli in povezali so vse dokazne sledove, ki so jih zbrali v mesecih skrivnega preiskovanja in poizvedovanja. Razglašili so njuno značaja, njune lastnosti in sposobnosti, seveda le tako, kakor je mogel dojeti razum sodnega uradnika. O Gottfriedu so povedali, da je bil slaboten, omahljiv, sladostrasten značaj, katerega glava je bila polna neprebavljene filozofije, in ki je več let kvaril dušo mlade, ničmurne in zlagane ženske. In sicer zato, da bi si jo pridobil. Ona pa se je izkazala sposobno učenko. Da, celo sama se je označila kot učenka v svojih pismih, ki mu jih je pisarila za hrbtom svojega moža. Seksualna nagljenja in zločinski nagib sta pri njej še bolj izrazita kakor pri njenem ljubimcu. Mesece in mesece je prečustvovala s sinom svojega moža, dokler nista nato

oba prišla do končnega sklepa, da bosta umorila žrtev in sta se nazadnje odločila, da bosta odstranila oviro, ki je ovirala nemoteno utešitev njune zločinske pohote. Dokazano je, da je dobil Gottfried strup z lažno pretvezo od dr. Mugrlija, s katerim je bil v prijateljskih odnosih v Baselu. Prav neverjetna se zdi domneva, da bi pohoten študent, šibke volje, ki je zaljubljen v neko žensko, nosil pri sebi strup s samomorilnim namenom. Vse kakor je gospa Mullerjeva vedela za ta strup in tako sta ga uporabljala, da bi umorila starega Mullerja, kakor je razvidno iz pričavanja izvedencev.

Nadalje je dokazano, da sta bila v noči umora skupaj in nato so sledili nekateri daljši odlomki, ki so se pečali z ravnanjem in ukrepi obtožencev od tiste noči pa do dne, ko se je Gottfried, ki ga je vsekakor preganjala vest, predal v roke policiji. Ker gospa Mullerjeva ni več videla izhoda in ker je bilo proti njej že izdano zaporno povelje, je sledila primeru svojega pastorka in ljubimca.

Medtem ko so brali obtožnico, je Gottfried večkrat zmajal z glavo.

Tereza je negibno poslušala. Njen obraz je bil kakor iz marmora izklesan. Marsikatero možko srce je pogled na njo pretresel. V sodni dvorani so bila vsa grla osušena in obrazi vročeni. Ni čuda, da je neki časopisni reporter pisal o njej: "Obtožnica je izredno lepa ženska in človek lahko razume, da je razvnela srce moža."

Predsednik je vprašal, ali so pripravljena v obtožnici omenjena pisma. Državni pravdnik se je dvignil in pokazal na mizo pred klopmi porotnikov, ki je bila obložena s papirji.

Med papirji je stala prazna steklenica.

Večerno sonce se je iskriko skozi grajska okna in posamezni žarki so prodirali v izrezljan, obokan strop dvorane.

Predsednik sodišča je objavil, da se bo razprava o obtožbi pričela naslednji dan ob desetih in nato je zaključil sodno razpravo.

Obtožnica so pozvali, naj vstanejo.

Nekaj sekund sta zrla drug v drugega. Vsakdo je opazil, kako trdno sta se pogledala. Porotniki so se pomenljivo spogledovali. Docela osupli so bili, ko sta si obtožnica naglo podala roki.

"To je prepovedano!" je dejal nek glas.

Naslednji trenotek so odpeljali Terezo in Gottfrieda.

Vse gostilne v Omwylu so bile ta večer nabito polne. Človek je lahko poslušal: "Dostmrtno!" — "Oba!" — "Da! Ali ste že kdaj videli tako trdovraten parček?" — "Jezus! Kakšna škoda! Tako lepa stvarca!" — "Ali ni res, Hans," je zaklical v gostilni pri "Kroni" hripav glas, "tudi ti bi si jo vzel rad v posteljo, če-tudi bi ti dala požretno zastrupljeno sol za jetra!"

Misli mož in žena so bile razburkane. Kot celokupnost, kot splošno občinstvo so bili pripravljeni zaničevati in odklanjati zločince. Kot posamezniki pa so bili zmedeni. V njihovih prsih je bila okrutnost poleg nežnosti. Razsrjenost poleg nekega čudno skrivnega hrepenenja, da bi bili zmožni takih čudovitih strasti, kakor so se jim danes razodele, strasti, ki se niso strašile niti umora.

Možje in žene so se pogledovali s prikritim sumom. Meščanski parčki so se dražili to noč: "Nikdar več mi ne boš dajala zdravi!" je dejal nemara neki Fritz svoji Mariji, ali ona njemu: "Človek nikdar ne ve!"

Medtem sta sedela Tereza in Gottfried v svojih celicah in se vpraševala, kaj jima bo prinesel prihodnji dan. Tereza je gledala skozi okno v noč, nezlomljena in neukrotljiva, pripravljena kljubovati vsaki novi preizkušnji. Vedela je, da jo njen Gottfried še vedno ljubi. To je bila tolažba, tako prostrana kakor tiho nebo, tako svetla kakor zvezde, ki so migljale v višavah.

Gottfried pa je iskal drugo tolažbo. Videl je pred sabo konec. Ležal je na ozkem pogradu in molil, naj mu bo odpuščena njegova pregrešana ljubezen do Tereze. Bog v svoji vsemogočnosti naj razume veliko ljubezen grešnika do drugega grešnika. Gottfried je molil, naj pošlje bog svojega svetega duha v njeno pagansko dušo. "O bog! Pomagaj nama, da bova vse to prestala. Da, da se bova dvignila iz vsega ponižanja kot otroka tvojega duha. Oče naš, ki si v nebesih!"

Državni pravdnik Gutenberg, visokorasla, skoraj srednjeveška postava žarečih oči in upadlih lic, je vodil naslednji dan obtožbo. S soočenjem obtožencev je porotnikom takoj pokazal svoje namere: hotel je zmešati prejšnje izjave Gottfrieda in Tereze, zaplesti ju v protislovja in tako dokazati trditve tožitelja. Gottfried je trdovratno vztrajal pri svoji prvotni izjavi, da je bila Tereza šele tri mesece po smrti očeta prvič njegova ljubica. Gutenberg je stremel za tem, da bi to izjavo ovrgel. S pozornim zanimanjem je poslušalo sodišče njegova vprašanja. Kaj kmalu je bilo jasno, da je Gottfried lagal. Ko ga je vprašal, kdaj in kje je

priznal gospo Mullerjevi zastrupitev njenega moža, je odvrnil, da v Italiji, v zgodnjem poletju minulega leta.

"Kaj je dejala, ko je slišala vaše priznanje?" je vprašal Gutenberg.

Gottfried ni ničesar odgovoril. Trdno se je držal ograje in stremel pred se.

"Ali so se nato vaši odnosi do gospo Mullerjeve spremenili?"

"Zgrozila se je!" je rekel Gottfried. "In to je bil tudi razlog, da sva se ločeno vrnili v Gam. Nobenega opravka ni hotela imeti več z menoj. Prepričan sem bil, da sem izgubil njeno ljubezen, in zaradi tega sem se javil policiji."

Izenaden je bilo slišati Terezin glas:

"Lažeš! Lažeš! To ni res!"

Gottfried je utrujeno skomizgnil, češ, kako malo se zmejni za to. Gutenberg je pregledoval svoje papirje. Povrnili se je k noči petnajstega septembra. In z neštevilnimi vprašanji si je prizadeval, da bi izlekel iz Gottfrieda in Tereze poročilo o dogodkih.

"Ali ste se vprašali, zakaj se je gospa Mullerjeva tako potrudila, da bi odstranila sledove po močnem bruhanju vašega očeta? Je hotel vedeti nazadnje."

"Jaz sem odnesel vedro," je izjavil Gottfried.

"To, gospa Mullerjeva trdi, da je storila to ona! In vi sami priznavate, da je gospa Mullerjeva stregla svojemu možu. Ali ste jo šli res za tako strahovito neumno, da ne bi slutila v tej noči te izredno slabe igre?"

"Gottfried ni odnesel nobenega vedra!" je trdno odgovorila Tereza. "Ob šestih zjutraj sem ga poklicala iz njegove sobe."

K ograji za priče so poklicali Rothlisbergerja in ga zaslišali. Ko ga je Gutenberg pozval, naj porotnikom natančno poroča, kaj mu je dejal Muller v jutro šestnajstega septembra, je povedal z globokim žalostnim glasom, da mu je gospod Muller dejal sledeče: "Moramo takoj poklicati zdravnika. Mačeha in jaz sva bila vso noč pokoncu. Bojim se, da je z mojim očetom zelo slabo."

"Ne, ne, nisva bila vso noč skupaj pokoncu!" je rekla Tereza.

"Vidva oba, vi in Gottfried

Muller, sta to noč skupaj prebdele, ali ni res?" je zaklical Gutenberg.

"Jaz sem blede. On ne," je ježno odvrnila Tereza.

Gottfried je stal povešene glave.

"In kdo izmed vaju je umil to steklenico?" je vprašal Gutenberg in dvignil visoko prazno, rjavo stekleničico.

"Jaz!" sta zaklicala istočasno Tereza in Gottfried.

Nekje zadaj v dvorani je bilo slišati hehetanje. Gutenberg se je diskretno nasmešnil, toda bil je smehljaj skoraj cinične odločnosti. Pozval je Terezo, naj pove porotnikom, kdaj je prvič stopila z Gottfriedom v intimne odnose.

"Čemu me to vprašujete?" je rekla in za sekundo je pokrila rdečica njen obraz. Okrenila se je k predsedniku: "Ali moram vedno znova odgovarjati na ta vprašanja? Mesece in mesece nisem počela ničesar drugega, kakor odgovorjati na vprašanja," je tiho zaključila.

Von Breitenwyl je poskočil. Zatrjeval je, da je po njegovem mnenju vprašanje državnega pravdnika nepotrebno in postavljeno le zato, da bi vzbudilo senzacijo. Predsednik je dvignil na svoj mili način roko in pojasnil, da ima to vprašanje najbrže namen osvetliti bistveno okoliščino in da je zaradi tega popolnoma v redu. Von Breitenwyl je sedel in prekrizal roki.

Gutenberg je ponovil vprašanje Terezi.

"Vse sem že izjavila na zapisnik doktorju Frohlichu," je rekla. "Tisobkrat sem ponovila, da sem jaz dala strup v steklenico in da Gottfried Muller o tej stvari ni ničesar vedel do trenutka, ko sem mu priznala umor. Nihče mi noče verjeti. Čemu torej vedno znova ista vprašanja? Če niste verjeli mojim besedam prvič, čemu me silite, da bi jih ponavljala zato, da jim ne boste verjeli drugič?"

"Zdaj ne gre za to, ali kdo verjame ali ne," je rekel višji sodnik von Oberspach. "Odgovarjati morate na vprašanja državnega pravdnika!"

lšče se

Dekle za hišno delo. — Dobra plača. — Poizve se na 7209 Superior Ave.

"Dobro torej!" je zaklicala Tereza in se vzvračala. "Gottfriedu Mullerju sem se vdala prvič v Bernu, ko smo pred dvema letoma obiskali razstavo. Z vsem srcem sem se mu predala, ker sem ga ljubila. In ljubim ga do današnjega dne!"

Zmagoslavno je vztrepetal njen glas in njeni pogledi so spreleteli sodišče s hladnim zaničevanjem. Marsikatero možko srce je čudno vztrepetalo za to pogumno ženo. V sodni dvorani navzoče ženske so v zadregi gledale pred se.

Gottfried je spet skomizgnil z rameni.

"Ničesar ni moči spremeniti!" je dejal s hlastno, nervozno kretnjo svojih rok. "Trdno vztrajam pri svojih trditvah. Z njene strani ni to drugega kakor brezmejna norost. Prizadeva si, da bi me rešila."

Von Breitenwyl se je obrnil in ga opomnil, naj molči.

V blag spomin

ob 2. obletnici kar je umrl naš prijatelj

ANTON FAGANEL

PREMINIL JE

7. FEBRUARJA, 1938.
družina Andy Pokler

Leonidino pričevanje je na vrsti še pred opoldanskim morom.

Presenetila je sodišče z vo, da v nobenem pogledu najmanjše stvarice ne ve. To je Gutenberg spraševal, če je jevala, da ni nikdar opazila med obtožencema niti najmanjšega znaka kake zaupljivosti. Trdo, pošteno in polno žrtve bilo njeno življenje, kar bi potrdi marsikatera ženska njen prid. Državni pravdnik vztrajal pri svojih vprašanjih.

(Dolge sledi.)

Razprodaja suken za ženske in otrok

Lepe moderne ženske suken samo \$7.95 — \$10.95 — \$15.00 in \$19.95.
Suknje za otroke \$3.95 — \$6.00 in \$7.95
Ženske obleke, 69c — 2.95 — 79c 2 za \$1.50.
Obleke \$1.95, sedaj za \$1.69.
Velika izbira svilnatih po \$1.95 — 2.95 in 3.95.

Posebno znižane cene na nelastih nočnih oblekah, kovtrih, rjuhah in na vsem gem blagu na razprodaji.

Pridite, se vam priporočamo

A. ANŽLOVA

Vogal E. 62nd St. in Clair Ave.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za pošlino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom — — —

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'